

Dosarul nr. 2ra-1420/20

Prima instanță: Judecătoria Strășeni sediul central (jud. I. Chiroșca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, A. Bostan, V. Cotorobai)

ÎNCHEIERE

21 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Banca Comercială „Energbank” Societate pe Acțiuni

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Băncii Comerciale „Energbank” Societate pe Acțiuni împotriva lui Octavian Procopi cu privire la încasarea sumei

împotriva deciziei din 18 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Banca Comercială „Energbank” Societate pe Acțiuni și menținută hotărârea din 7 noiembrie 2019 a Judecătoriei Strășeni sediul central, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 17 iunie 2019, BC „Energbank” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Octavian Procopi cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii a invocat că potrivit contractului de credit nr. 895-630e din 23 iunie 2018, BC „Energbank” SA a acordat lui Octavian Procopi un credit în sumă totală de 5 000 de lei, cu termenul final de rambursare la 23 noiembrie 2018.

A menționat că debitorul nu-și onorează obligațiunile contractuale privind rambursarea creditorului și a altor plăți restante pentru utilizarea lui, prin ce încalcă flagrant condițiile contractului de credit.

Astfel, prin reclamația privind achitarea datoriei bancare nr. 895/45 din 19 februarie 2019, creditorul a intervenit către debitor cu solicitarea executării benevole a plăților datorate, atenționând ultimul despre eventuala intentare a unei proceduri civile în instanța de judecată competentă privind recuperarea silită a sumelor revendicate, dar fără niciun rezultat.

A precizat că în baza calculului datoriilor nerambursate, efectuat de bancă la 5 iunie 2019, suma datoriilor acumulate de către Octavian Procopi în baza contractului de credit nr. 895-630e din 23 iunie 2018, constituie suma de 2 142,32

de lei, constituită din datoria la credit în mărime de 338,12 de lei, dobânda contractuală în mărime de 22,33 de lei, comisionul lunar pentru administrarea creditului în mărime de 750 de lei, dobânda de întârziere în mărime de 131,87 de lei și penalitatea în mărime de 900 de lei.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 5, 7, 12, 32, 33, 33¹, 38, 56, 84, 166, 167, 168, 276², 276³, 276⁴ CPC, art. 512, 514, 572, 1236, 1243 Cod civil, în redacția până la 1 martie 2019, art. 774, 775, 776, 858, 901, 947, 1763 Cod civil, în redacția din 1 martie 2019, art. 14 alin. (1) Cod de executare.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul pârâtului în beneficiul BC „Energbank” SA a datoriei în mărime de 2 142,32 de lei și a taxei de stat în mărime de 270 de lei.

Prin hotărârea din 7 noiembrie 2019 a Judecătorei Strășeni sediul central, a fost admisă acțiunea parțial.

A fost încasată de la Octavian Procopi în beneficiul BC „Energbank” SA datoria la credit în sumă de 338,22 de lei, dobânda de întârziere în sumă de 131,87 de lei, cheltuielile de judecată sub formă de taxă de stat achitată de reclamantă la depunerea acțiunii proporțional pretențiilor admise în sumă de 270 de lei și cheltuielile de citare publică a pârâtului în sumă de 140 de lei.

A fost respinsă acțiunea în partea încasării clauzei penale și a comisionului.

Prin decizia din 18 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de BC „Energbank” SA și menținută hotărârea primei instanțe.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că penalitatea solicitată este una disproporționat de mare în raport cu obligația de bază, precum și contrară principiilor bunei credințe, în condițiile în care suma împrumutului acordat în temeiul contractului de credit nr. 895-630e din 23 iunie 2018 este de 5 000 de lei, fapt confirmat prin dispoziția de plată, iar penalitatea contractuală pretinsă de reclamantă constituie suma de 900 de lei.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare au constatat precum că clauza cu privire la încasarea penalității de întârziere în mărime de 1 % pentru fiecare zi de întârziere în sumă de 900 de lei este clauză standard, urmând a fi exclusă din contract, întrucât nu a fost negociată cu pârâtul, or BC „Energbank” SA atât în instanța de apel, cât și în prima instanță, contrar obligației ce îi revine potrivit art. 118 CPC, nu a prezentat careva probe din care ar rezulta cert că această clauză standard a fost negociată individual cu Octavian Procopi.

În același timp, instanțele de judecată ierarhic inferioare au apreciat ca fiind abuzivă și pretenția privind încasarea comisionului de administrare a creditului în sumă de 750 de lei, în situația în care clauzele contractuale privind încasarea comisioanelor nu au fost negociate de către consumator, caz în care se constată inexistența dreptului reclamantei de a cere și obliga pârâtul la plata acestora, asemenea pretenții urmând a fi respinse, dat fiind clauze standard, or stabilirea comisioanelor contravine principiilor bunei-credințe, ceea ce indică la prezența clauzelor abuzive care duc la îmbogățirea nejustificată a creditorului, toate cheltuielile aferente urmând a fi argumentate de către creditor.

La 25 iunie 2020, prin intermediul Oficiului Poștal, BC „Energbank” SA a declarat recurs împotriva deciziei din 18 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și casarea parțială a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a pretențiilor cu privire la încasarea comisionului în mărime de 750 de lei și a penalității în mărime de 900 de lei, precum și încasarea din contul intimatului a sumei în mărime de 5 lei pentru serviciile de publicare a citației publice a pârâtului, a taxei de stat achitată la depunerea cererii de apel în mărime de 202,50 de lei și a taxei de stat achitată la depunerea cererii de recurs în mărime de 135 de lei.

În motivarea recursului a invocat că instanțele de judecată ierarhic inferioare prin actele judecătorești emise au admis o aplicare divergentă a prevederilor legislației în vigoare la soluționarea litigiului, ce rezultă din speța dată.

Asemenea practici neuniforme de aplicare a legislației la nivel național nu o singură dată au fost sancționate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, instanța internațională sancționând dur statele care admit asemenea practici.

A menționat că în vederea susținerii poziției sale, BC „Energbank” SA a prezentat în fața instanței de apel multiple probe justificative pe care își întemeiază pretențiile, însă, toate acestea au rămas fără o apreciere obiectivă, multilaterală și corectă.

La 9 septembrie 2020, în adresa lui Octavian Procopi a fost expediată copia cererii de recurs depusă de BC „Energbank” SA, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 101), corespondența menționată fiind returnată de către Oficiul Poștal cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 103).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimatul să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 25 iunie 2020 împotriva deciziei din 18 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de BC „Energbank” SA, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul

în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de BC „Energbank” SA, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de BC „Energbank” SA urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Banca Comercială „Energbank”
Societate pe Acțiuni.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu